

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANAYASA MAHKEMESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

KARAR

MÜMİN MERİÇ BAŞVURUSU (2)

(Başvuru Numarası: 2015/17697)

Karar Tarihi: 18/4/2019

BİRİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Hasan Tahsin GÖKCAN
Üyeler : Serdar ÖZGÜLDÜR
Burhan ÜSTÜN
Hicabi DURSUN
Kadir ÖZKAYA
Raportör : Heysem KOCAÇINAR
Başvurucu : Mümin MERİÇ

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, işçi alacaklarının ödenmesi talebiyle açılan davada faize hükmedilmemesi ve yargılamanın makul sürede tamamlanmaması nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 12/11/2015 tarihinde yapılmıştır.
3. Başvuru, başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinden sonra Komisyona sunulmuştur.
4. Birinci Bölüm Birinci Komisyonunca başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

5. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ilgili olaylar özetle şöyledir:

A. Başvuruya Konu Asıl Davaya İlişkin Yargılama Süreci

6. Başvurucu 1/3/2005 tarihli dilekçe ile fazlaya ilişkin haklarını saklı tutarak ödenmeyen işçi alacakları için 2.000 TL ödenmesi istemiyle dava açmıştır. Bakırköy 4. İş Mahkemesi 13/5/2010 tarihli kararla 105,60 TL fazla mesai, 105,60 TL genel tatil ve 475,20 TL yıllık izin ücretinin davalıdan tahsiline karar vermiş; fazlaya ilişkin talepleri reddetmiştir.

7. Hüküm, başvuru tarafından temyiz edilmiştir. Yargıtay 9. Hukuk Dairesi 7/6/2012 tarihli kararla iş akdi işverence haksız olarak feshedildiğinden kıdem ve ihbar tazminatının da hüküm altına alınması gerektiğine işaret ederek hükmü bozmuştur.

8. Başvurucu, bozma kararına uyulmasından sonra yaptırılan bilirkişi incelemesini esas alarak 8/10/2009 tarihinde davasını 30.232.71 TL olarak ıslah etmiştir. Anılan ıslah dilekçesinde artırılan miktara faiz uygulanmasına ilişkin bir talep mevcut değildir.

9. Mahkeme 27/12/2012 tarihinde, önceki kararda hüküm altına alınan alacakların yanı sıra 12.956,01 TL kıdem ve 3.124,80 TL ihbar tazminatını hüküm altına almış ancak ıslah ile artırılan kısma faiz uygulamamıştır. Hüküm 4/6/2013 tarihinde onanarak kesinleşmiştir.

B. Faiz Alacağına Konu Davaya İlişkin Yargılama Süreci

10. Başvurucu 8/7/2014 tarihli dilekçeyle hüküm altına alınan alacağa işleyen toplam 25.000 TL faiz alacağının ödenmesi talebiyle ikinci bir dava açmıştır.

11. Bakırköy 6. İş Mahkemesi 9/4/2015 tarihli kararla bilirkişi tarafından hesaplanan toplam 18.152 TL faiz alacağının tahsiline karar vermiştir. Hüküm Yargıtayca 9/9/2015 tarihinde onanarak kesinleşmiştir.

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

12. Mahkemenin 18/4/2019 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Asıl Alacağa Konu Yargılamaya İlişkin İhlal İddiaları

13. Başvurucu, faiz isteğinin asıl davada hüküm altına alınmaması ve yargılamanın uzun sürmesi nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

14. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 47. maddesinin (5) numaralı fıkrası gereği bireysel başvurunun başvuru yollarının tüketildiği, başvuru yolu öngörülmemiş ise ihlalin öğrenildiği tarihten itibaren otuz gün içinde yapılması gerekir.

15. Somut olayda 4/6/2013 tarihli nihai kararın başvuru tarafından en geç ikinci davanın açıldığı 8/7/2014 tarihinde öğrenildiğinin kabulü gerekli olup bu tarihten itibaren otuz günlük başvuru süresi geçtikten sonra 12/11/2015 tarihinde bireysel başvuruda bulunduğu anlaşılmıştır.

16. Açıklanan gerekçelerle başvurunun bu kısmının *süre aşımı* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

B. Faiz Alacağına Konu Yargılamaya İlişkin İhlal İddiası

1. Başvurucunun İddiaları

17. Başvurucu, on yılı aşan bir yargılama sonucunda alacağına kavuştuğunu belirterek makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

2. Değerlendirme

18. *Ferat Yüksel* (B. No: 2014/13828, 12/9/2018) kararında Anayasa Mahkemesi; yargılamaların makul sürede sonuçlandırılmadığı ya da yargı kararlarının geç veya eksik icra

edildiği ya da hiç icra edilmediği iddiasıyla 31/7/2018 tarihinden önce gerçekleştirilen bireysel başvurulara ilişkin olarak Adalet Bakanlığı İnsan Hakları Tazminat Komisyonu Başkanlığına (Tazminat Komisyonu) başvuru imkânının getirilmesine ilişkin yolu ulaşılabılır olma, başarı şansı sunma ve yeterli giderim sağlama kapasitesinin bulunup bulunmadığı yönlerinden inceleyerek bu yolun etkililiğini tartışmıştır.

19. *Ferat Yüksel* kararında özetle anılan başvuru yolunun kişileri mali külfet altına sokmaması ve başvuruda kolaylık sağlaması nedenleriyle ulaşılabılır olduğu, düzenleniş şekli itibarıyla ihlal iddialarına makul bir başarı şansı sunma kapasitesinden mahrum olmadığı ve tazminat ödenmesine imkân tanınması ve/veya bu mümkün olmadığında başka türlü telafi olanakları sunması nedenleriyle potansiyel olarak yeterli giderim sağlama imkânına sahip olduğu hususunda değerlendirmelerde bulunulmuştur (*Ferat Yüksel*, §§ 27-34). Bu gerekçeler doğrultusunda Anayasa Mahkemesi, ilk bakışta ulaşılabılır olan ve ihlal iddialarıyla ilgili başarı şansı sunma ve yeterli giderim sağlama kapasitesi olduğu görülen Tazminat Komisyonuna başvuru yolu tüketilmeden yapılan başvurunun incelenmesinin bireysel başvurunun *ikincil niteliği* ile bağdaşmayacağı sonucuna vararak başvuru yollarının tüketilmemiş olması nedeniyle kabul edilemezlik kararı vermiştir (*Ferat Yüksel*, §§ 35, 36).

20. Mevcut başvurunun bu kısmı yönünden söz konusu karardan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır.

21. Açıklanan gerekçelerle başvurunun bu kısmının *başvuru yollarının tüketilmemesi* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçeyle;

A. 1. Asıl alacağa konu yargılamaya ilişkin iddianın *süre aşımı* nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

2. Faiz alacağına konu yargılamaya ilişkin iddianın *başvuru yollarının tüketilmemesi* nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

B. Yargılama giderlerinin başvuru üzerinde BIRAKILMASINA 18/4/2019 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Hasan Tahsin GÖKCAN

Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye
Burhan ÜSTÜN

Üye
Hicabi DURSUN

Üye
Kadir ÖZKAYA